

Przemówienie

sekretarza KC PZPR
wicepremiera

A. Zawadzkiego

wygłoszone na uroczystej
akademii

w XXXV rocznicę

Wielkiej Socjalistycznej
Rewolucji

Październikowej

podajemy na str. 2, 3 i 4

Cena 15 gr

GTOS WIELKOPOLSKI

Rok VIII Wyd. A B

Poznań, sobota 8 XI 1952 r.

Nr 269 [2702]

Delegacja WOKS przybywa do Polski

MOSKWA (PAP)

W związku z Miesiącem Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej wyjechała z Moskwy do Warszawy na zaproszenie Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej delegacja Wszechzwiązkowego Towarzystwa Łączności Kulturalnej z Zagranicą (WOKS).

W skład delegacji wchodzi: znakomity pisarz radziecki — A. Surkow (kierownik delegacji), prof. Państwowego Instytutu Sztuki Teatralnej — P. Markow, wybitny filozof, członek Akademii Nauk ZSRR — G. Platonow oraz sekretarz Związku Kompozytorów Ukraińskich — W. Gomolaka.

Naród polski wraz z całą postępową ludzkością składa hołd twórcom Wielkiego Października

Uroczysta akademie w Warszawie w XXXV rocznicę Rewolucji Październikowej

WARSZAWA (PAP)

6 bm. — w przeddzień XXXV rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej — odbyła się w Hali Sportowej w Warszawie uroczysta akademie, zorganizowana przez Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Na akademie przybył Przewodniczący KC PZPR Prezydent Bolesław Bierut.

W akademie wzięli udział członkowie Biura Politycznego KC PZPR, członkowie Rady Państwa, członkowie rządu z premierem Józefem Cyrankiewiczem na czele, członkowie KC PZPR, generałowie z Marszałkiem Polski — Konstantym Rokossowskim na czele, przedstawiciele organizacji politycznych i społecznych, aktywiści partyjni oraz liczni przedstawiciele społeczeństwa stolicy.

Obecni byli przedstawiciele dyplomatyczni państw zaprzyjaźnionych.

Nad prezydium w powodzi flag czerwonych i białoczerwonych w otoku liści dębowych widniejąca cyfra „XXXV”, a obok — popiersia genialnych wodzów zwycięskiej rewolucji — Lenina i Stalina.

Przy dźwiękach hymnów Polski i ZSRR — wśród gorących owacji zajmują miejsca w prezydium akademie członkowie Biura Politycznego KC Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej z Przewodniczącym KC PZPR — Prezydentem Bolesławem Bierutem na czele, zasłużeni działacze ruchu rewolucyjnego, członkowie władz naczelnych stronnictw politycznych i organizacji społecznych, przedstawiciele KW PZPR i St. R. N., przedstawiciele świata nauki i kultury oraz czołowi przodownicy pracy.

Wśród członków Biura Politycznego zajmuje miejsce w prezydium charge d'affaires Związku Radzieckiego — D. I. Zaikina.

Przewodnictwo akademie obejmuje sekretarz KC PZPR — premier J. Cyrankiewicz, który, zagajając uroczystość, oświadcza:

„W XXXV rocznicę Zwycięskiego Października naród polski łączy się z całą postępową ludzkością w hołdzie dla twórców Wielkiego Października, w serdecznej przyjaźni dla narodów radzieckich, które wysoko i zwycięsko niosą sztandar wielkich idei, w miłości do wódza, który jest natchnieniem walki o wolność, postęp i pokój na całym świecie, do Józefa Stalina.

Naród polski zawsze ma w pamięci, że to rewolucja rosyjska przekreśliła traktaty rozbiorowe i proklamowała prawo narodu polskiego do niepodległego bytu i że zrodzona z tej rewolucji potęga socjalistycznego państwa prawo do wcielenia w życie, niosąc ludowi polskiemu wyzwolenie i Polskę wolność po drugiej wojnie światowej.

i serdeczna przyjaźń radziecka pomogła narodowi polskiemu dźwignąć się z ruin wojennych, wsparła go w trudzie pierwszych lat odbudowy powojennej tak jak wspiera go w obecnych latach wspaniałego budownictwa socjalistycznego.

Naród polski dumny jest ze swych osiągnięć. Naród polski zdaje sobie sprawę, że są te osiągnięcia możliwe dlatego, że towarzyszy mu na tej drodze przyjaźń, przykład i pomoc Związku Radzieckiego.

Naród polski zdaje sobie

sprawę, że rękojmią naszego bezpieczeństwa, naszych granic, naszych praw suwerennych i niepodległości, obok naszej własnej siły, która stanowi coraz większy wkład do siły obozu pokoju, jest potęga Związku Radzieckiego, jego pokojowa polityka i sukcesy tej polityki, trzymającej na wodzy rozkiełzane apetyty imperialistycznych podlegaczy wojennych i podpalaczy pokoju świata.

Wbrew i na przekór wszystkim złym mocom międzynarodowej reakcji naród polski skupia się dziś zwracając wokół swej klasy robotniczej, kroczącej ku nowej, pięknej, szczęśliwej przyszłości pod przewodnictwem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i swego wielkiego przywódcy i nauczyciela towarzysza Bolesława Bieruta.

Ze wzruszeniem i wdzięcznością zwraca się w tym uroczystym dniu naród polski ku bratnim narodom Związku Radzieckiego, cześć pamięć bohaterów polskiego i rosyjskiego ruchu rewolucyjnego, którzy ramie

przy ramieniu walczyli przeciw wspólnemu wrogowi, składa hołd nieśmiertelnemu bohaterstwu i poświęceniu żołnierzy radzieckich, których krwią, tak jak i krwią żołnierza polskiego okupiona została nasza wolność.

Naród polski łączy się dziś myślą i uczuciem z narodami radzieckimi we wspólnej walce o pokój, postęp i szczęście własnych krajów i całej ludzkości. Coraz wyżej wznosić się będzie nad światem sztafard suwerenności narodowej, sztafard swobod demokratycznych i praw człowieka, sztafard wyzwolenia narodów, niesiony przez partie demokratyczne i komunistyczne.

Wiemy, że zwycięstwo będzie nasze i świadomość tego dodaje otuchy i zapału setkom milionów ludzi na całym świecie, krocącym drogą Wielkiego Października, drogą Lenina i Stalina.

Uroczystą akademie ku uczczeniu XXXV rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej ogłaszam za otwartą.”

Słowa mówcy raz po raz przerywają gorące oklaski i owacje na cześć wodza mas pracujących całego świata — Józefa Stalina oraz przewodnika i nauczyciela narodu polskiego Prezydenta Bolesława Bieruta.

Referat wygłasza sekretarz KC PZPR — wicepremier Aleksander Zawadzki. (Tekst referatu podajemy na str. II i, następnej.)

Zgromadzone tłumy wielokrotnie gorącymi oklaskami i okrzykami przyjmują poszczególne części przemówienia, wyrażając uczucia głębokiej miłości i przywiązania do kraju zwycięskiej Rewolucji Październikowej. Wielokrotnie skandowano „Stalin — Bierut”, wnoszono okrzyki na cześć wielkiej partii Lenina — Stalina, na cześć Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, na cześć przyjaźni polsko-radzieckiej.

Gorąco przyjmują zgromadzeni następnego mówcę — charge d'affaires ambasady ZSRR w Warszawie — D. I. Zaikina. Podczas przemówienia zgromadzeni znów wielokrotnie manifestują głęboką wiarę w ostateczne zwycięstwo sił pokoju i postępu, którym przewodzi wielki Kraj Rad.

Odśpiewaniem „Międzynarodówki” zakończono oficjalną część akademie.

W części artystycznej akademie wystąpili laureaci nagrody stalinowskiej, ludowi artyści ZSRR z teatru im. „Moskietów”, czołowi artyści scen polskich oraz orkiestra Filharmonii Warszawskiej i chór rozgłośni wrocławskiej.

Zgromadzeni gorąco oklaskiwali poszczególne numery programu. Szczególnie entuzjastycznie przyjęto znakomitych artystów radzieckich.

Depesze z okazji XXXV rocznicy Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej

DO
TOWARZYSZA N. M. SZWERNIKA
PRZEWODNICZĄCEGO PREZYDIUM RADY
NAJWYŻSZEJ ZWIĄZKU SOCJALISTYCZNYCH
REPUBLIK RADZIECKICH

MOSKWA — KREML

W 35 rocznicę Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej przesyłam Wam, Towarzyszu Przewodniczącemu, najgorętsze pozdrowienia i życzenia od narodu polskiego i ode mnie osobiście, dla narodów Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, Prezydium Rady Najwyższej ZSRR i dla Was osobiście.

Obrady XIX Zjazdu Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego potwierdziły raz jeszcze całemu światu jak wielką i niezwykłą jest potęgą ideową, polityczną i gospodarczą narodów radzieckich, które pod kierownictwem Wielkiego Stalina budują komunizm i prowadzą walce w obronie pokoju, w obronie przyjaźni między narodami, w obronie prawa każdego narodu do niepodległości i swobodnego rozwoju.

Naród polski, zawdzięczający swą wolność Związkowi Radzieckiemu, stale umacniać będzie więzy serdecznej przyjaźni łączące go z bratnim narodem radzieckim. W Polsce Ludowej powszechna jest świadomość, że przyjaźń i współpraca między naszymi narodami jest rękojmią bezpieczeństwa i rozkwitu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Naród polski nie będzie szczędził sił, aby wnieść jak największy wkład do sprawy dalszego wzmocnienia światowego obozu pokoju i socjalizmu.

(—) BOLESŁAW BIERUT

DO
TOWARZYSZA JÓZEFA STALINA
PRZEWODNICZĄCEGO RADY MINISTRÓW
ZWIĄZKU SOCJALISTYCZNYCH REPUBLIK
RADZIECKICH

MOSKWA — KREML

W dniu 35 rocznicy Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej proszę Was, Towarzyszu Przewodniczącym, w imieniu Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i moim własnym, o przyjęcie najgorętszych pozdrowień dla Rządu Związków Socjalistycznych Republik Radzieckich i dla Was osobiście.

Z historycznych zwycięstw narodów Związku Radzieckiego, budujących wspaniałe gmachy komunizmu, naród polski czerpie swój zapał i natchnienie do walki o pokój i socjalizm. Braterska przyjaźń oraz wszechstronna i nieustanna pomoc Związku Radzieckiego leży u podstaw osiągnięć Polskiej Ludowej, leży u podstaw jej siły i bezpieczeństwa.

Pozwólcie z okazji dzisiejszej wielkiej rocznicy złożyć Wam z głębi serca płynące życzenia zdrowia i długich lat pracy dla dobra ludzkości, jak również życzenia dalszych wspaniałych zwycięstw narodów radzieckich w budownictwie komunizmu i w walce o pokój na całym świecie.

(—) JÓZEF CYRANKIEWICZ

7 XI — 7 XII 1952
Miesiąc Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

IV Krajowy Zjazd TPP-R obradować będzie 6 i 7 grudnia br.

WARSZAWA (PAP)

Dnia 5 bm. w siedzibie Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w Warszawie odbyło się statutowe posiedzenie Rady Naczelnej TPP-R, poświęcone omówieniu dotychczasowej działalności Towarzystwa oraz wytycznych pracy przed IV Krajowym Zjazdem TPP-R.

W obradach udział wzięli członkowie Rady Naczelnej TPP-R z prezesem Rady Naczelnej Towarzystwa — marszałkiem Władysławem Kowalskim na czele, członkowie Zarządu Głównego Towarzystwa z prezesem ZG TPP-R — Edwardem Ochabem na czele oraz przewodniczący i sekretarze Okręgów Wojewódzkich Towarzystw. Referat sprawozdawczy, obra-

zujący rozwój działalności Towarzystwa w okresie od III Krajowego Zjazdu, wygłosił prezes ZG TPP-R — Edward Ochab. Po referacie sprawozdanie Głównej Komisji Rewizyjnej wygłosił członek Rady Naczelnej — min. Stefan Dybowski.

Rada Naczelna TPP-R jednogłośnie przyjęła wniosek, zgłoszony przez wiceprezesa Zarządu Głównego min. S. Matu-

szewskiego, dotyczący zwołania IV Krajowego Zjazdu TPP-R na dni 6 i 7 grudnia br.

Na zakończenie posiedzenia zebrani uchwalili rezolucję, która m. in. podkreśla decydujące znaczenie przyjaźni, pomocy i przykładowi wielkiego Kraju Rad dla budowy socjalistycznej, szczęśliwej i silnej Polski ludu pracującego.

Pomni nauk Wielkiego Października wysoko dzierzymy sztandar wolności, postępu i pokoju

Przemówienie Sekretarza KC PZPR wicepremiera Aleksandra Zawadzkiego na uroczystej akademii w XXXV rocznicę Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej

Towarzysze!

Mija 35 lat od Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej — od historycznych dni, gdy klasa robotnicza dawnego imperium rosyjskiego, z partią bolszewicką na czele i w sojuszu z chłopstwem pracującym, pod wodzą Lenina i Stalina, obaliła w powstaniu zbrojnym ustrój kapitalistyczno-obszarniczy, przyniosła wolność i niepodległość ujarzmionym narodom, założyła podwaliny pierwszego państwa robotników i chłopów — republiki radzieckiej.

Historia nie zna przewrotu społecznego, którego odgłos potoczyłby się tak bojową pobudką przez glob ziemski, sięgając w głąb świadomości milionów, jak odgłos Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej.

Te miliony, miliony uciśnionych i wyzyskiwanych całego świata dojrzały i odczuły w zwycięstwie rewolucji rosyjskiej, w powstaniu Kraju Rad, zwłastną i swego wyzwolenia, drogową i swego przyszłego zwycięstwa — zwłastną nową ery.

Wszystko, co było zdrowe w międzynarodowym ruchu robotniczym i nie przeżarte tradem oportunizmu, Ignędo do wielkiej rewolucji, podnosiło się na jej pobudkę.

We wszystkich krajach kapitalistycznych następowały

rozłamy w łonie zmurszałych, przeżartych zdradą interesów klasy robotniczej, zdradą socjalizmu, partii socjal-demokratycznych. Powstawały rewolucyjne, prawdziwie marksistowskie partie komunistyczne. Wybuchy rewolucji i powstania zbrojne, wyrastały rady delegatów robotniczych, chłopskich i żołnierskich. Rosła świadomość polityczna i aktywność rewolucyjna mas.

Coraz większa część tych mas — klasy robotniczej i pracującego chłopstwa oraz światłej, postępowej inteligencji, na czele z partiami komunistycznymi — w ciągu długich lat międzywojennych — lat białego terroru przeciw klasie robotniczej i jej rewolucyjnym partiom, lat kupczenia interesami słabszych narodów przez państwa imperialistyczne, lat wyuzdanej zdrady prawicy socjalistycznej — solidaryzowała się ze Związkiem Radzieckim i jego polityką wewnętrzną i zagraniczną, stawiała meżnie w obronie ZSRR, otaczając go coraz większą sympatią i zaufaniem, czerpiąc z jego sukcesów wiarę we własne siły, przekonując się dowodnie o głębokim międzynarodowym znaczeniu Wielkiego Października.

7 listopada 1917 roku skończyło się jednolite państwo kapitalizmu w świecie.

walki o ich najżywniejsze interesy.

Natchnione zwycięstwami i sukcesami obozu socjalistycznego — toczą ofiarną, zbrojną, narodowo-wyzwoleńczą walkę narody Wietnamu, Malajów, Filipin, Birmy itd.

Niezmierne bohaterstwo narodu koreańskiego budzi podziw całego świata.

Dziś w 35 rocznicę Października, zwłaszcza po XIX Zjeździe wielkiej partii Lenina-Stalina, Zjeździe, który roztoczył przed oczyma ludz-

kości niezmierzone osiągnięcia, potęgę i nieograniczone perspektywy kraju budującego się komunizmowi oraz jego nierozważną głęboką — międzynarodową — wielką walką mas pracujących świata o pokój i postęp — dziś setki milionów ludzi pracy z nową siłą i głębią uczuć przekonały się, że Związek Radziecki urzeczywistnił ich nadzieje, stał się przewodnią gwiazdą w ich walce, promienną jutrznią ich wyzwolenia.

„Związek Radziecki, jego partia, jego wódz towarzysz Stalin — to potężna i niepokonana siła ideowa...”

Widzą one i odczuwają — zwłaszcza ze szczególną siłą dziś, po XIX Zjeździe — że Związkowi Radzieckiemu, wielkiej partii bolszewików i wielkiemu Stalinowi postępowo ludzką zawdzięczają swą wiarę w możliwość skutecznej obrony pokoju światowego, gdy sprawę okiełznaną podżegaczy wojennych, sprawę obrony pokoju — w myśl wskazań stalinowskich — weźmie ona we własne ręce.

Związkowi Radzieckiemu, wielkiej partii bolszewików i wielkiemu Stalinowi ludz całego świata zawdzięczają dziś swe potężne uzbrojenie w ideowo-polityczne i organizacyjne doświadczenie zwycięskiej walki o władzę, doświadczenie twórczego stosowania marksizmu-leninizmu w budownictwie nowego socjalistycznego ustroju społecznego i państwa nowego typu — państwa demokracji proletariackiej.

Wielkiemu Stalinowi ludz i partii klasy robotniczej zawdzięczają swe potężne ideowo-polityczne uzbrojenie w szczytowe osiągnięcia nauki marksizmu-leninizmu o prawach ekonomicznych kapitalizmu i zasadniczo przeciwnych im prawach ekonomicznych socjalizmu.

Wychowane przez partię bolszewików, przez wielkiego Lenina i Stalina, narody Związku Radzieckiego dają ludom wszystkich krajów wzór do jakiej potęgi ojczystego kraju i do jakiego osobistego dobrobytu i kultury prowadzi w ustroju socjalistycznym ofiarna, świadoma praca i upór w pokonywaniu trudności.

Społeczne wyzwolenie mas pracujących swego kraju i ustawiczne podnoszenie poziomu ich bytu materialnego i kulturalnego; pokojowa, przyjazna i równoprawna współpraca między narodami oraz konsekwentna obrona wolności, niepodległości i suwerenności praw małych i uciśnionych przez imperializm narodów; wszechstronna pomoc narodu rosyjskiego mniejszym i dawniej upośledzonym przez carat narodom w likwidacji ich wielokowego zacofania, pomoc w ich go-

spodarczym, społecznym i kulturalnym rozkwicie w bratniej rodzinie narodów Związku Radzieckiego — oto głęboko humanistyczne leninowsko-stalinowskie zasady, na których oparł swe powstanie, swe istnienie i rozwój, swą politykę wewnętrzną i zagraniczną Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich.

Statut KPZR przyjęty na XIX Zjeździe, daje na wstępie sformułowanie, stanowiące głęboką syntezę przebytego 35-lecia i syntezę wytycznych dalszego życia i pracy narodów Związku Radzieckiego.

„Obecnie — głosi statut — główne zadania Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego polegają na tym, aby zbudować społeczeństwo komunistyczne w drodze stopniowego przechodzenia od socjalizmu do komunizmu, podnosić nieustannie materialny i kulturalny poziom społeczeństwa, wychowywać członków społeczeństwa w duchu internacjonalizmu i ustanowienia braterskiej więzi z masami pracującymi wszystkich krajów, ze wszelkim umacnianiem aktywnej obrony ojczyzny radzieckiej przed agresywnymi działaniami jej wrogów”.

Jakież budujący, twórczy i radosny obraz roztaczają przed oczyma milionów te wskazania i ta perspektywa.

Ale to jest Związek Radziecki, to jest partia bolszewików, to jest Stalin!

„Związek Radziecki, jego partia, jej wódz towarzysz Stalin — mówił towarzysz Bierut, witając XIX Zjazd KPZR — to potężna i niepokonana siła ideowa, oddziałująca na cały świat, pobudzająca świadomość setek milionów ludzi, porywająca narody uciśnione do walki o wolność i pokój. Rodząca wspaniały entuzjazm twórczy w budownictwie lepszego ustroju społecznego wśród narodów wyzwolonych z jarzma kapitalizmu”.

Te słowa towarzysza Bieruta wyrażały myśli i uczucia całego narodu polskiego.

Ustrój socjalistyczny ZSRR przewyższa w każdej dziedzinie ustrój rozpadałego się kapitalizmu

Towarzysze! Rok, który upłynął od 34 rocznicy Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej, obfitował, zarówno w naszym życiu wewnętrznym, jak i międzynarodowym, w ogromnej wagi wydarzenia.

W życiu międzynarodowym czołowe historyczne miejsce zajmuje XIX Zjazd KPZR. „Zadane jeszcze — mówi towarzysz Bierut — wydarzenie w międzynarodowym życiu politycznym po drugiej wojnie światowej nie odbiło się w świadomości mas, w ich przeżyciach i uczuciach z taką siłą, jak obrady tego Zjazdu”.

Obrady XIX Zjazdu śledziły setki milionów przyjaciół i śledzili wrogowie.

nej, politycznej i kulturalnej wyższości ustroju socjalistycznego nad ustrojem kapitalistycznym.

Istotnie, Zjazd, sumujący przebyte 35-lecie i wytyczający wielkie aktualne zadania budownictwa komunistycznego w oparciu o genialną pracę towarzysza Stalina „Ekonomiczne problemy socjalizmu w ZSRR”, wykazał, że nie ma już takiej dziedziny życia, w której ustrój socjalistyczny Związku Radzieckiego nie udowodniłby, widocznie i zrozumiale dziś dla milionów, swej wyższości nad ustrojem kapitalistycznym.

Lecz bodaj najjaskrawiej, najbardziej widocznie dla ludów, zwłaszcza krajów kapitalistycznych, wyższość ustroju i polityki Związku Radzieckiego dziś przejawia się w zagadnieniach pokoju i wojny, w zagadnieniach stosunku do własnej i innych ludów niepodległości i suwerenności narodowej, do własnego i innych ludów rozwoju narodowego, do pielęgnowania własnej i

poszanowania innych ludów godności i dumy narodowej, do rozwoju własnego i innych ludów dorobku gospodarczego i kulturalnego.

Imperialiści amerykańscy, działając w interesach kapitału monopolistycznego — w oparciu o swe agendy prawniczo-socjalistyczne, o sforsowane przez ojczyznę za judaszowe srebrniki emigrantów z krajów demokracji ludowej — prą do wojny, chwytają się wszelkich sposobów, by zniszczyć samą ideę niepodległości i suwerenności narodów, by uczynić z narodów powolne narzędzie w swym ręku.

Dla osiągnięcia swych celów imperialiści amerykańscy cynicznie i butnie propagują pożyteczną wojnę, stosują szantaż ekonomiczny, polityczny i wojskowy, łapownictwo i przekupstwo, sieją zarazki rozkładu i zamętu ideologicznego wszędzie gdzie stanie ich stopa, propagują zaprzęstwo narodowe i kosmopolityzm oraz tzw. „geopolitykę”.

Polityką USA czują się zagrożone setki milionów ludzi na świecie

Ta „geopolityka” przejęta, jak wiele innych rzeczy, potrzebnych dla rozpętania historii wojennej, w spadku po hitlerystom, ma „naukowo” usprawiedliwić zbrojeńską politykę agresji i gwałtu imperializmu amerykańskiego, politykę maksymalnych zysków Wall-Streetu, otrzymanych pod maską tzw. „pomocy”, stosowanej — jak mówili towarzysze Malenkow na XIX Zjeździe — w myśl kapitalistycznej reguły: „Najpierw ty mnie powiesz, a później ja na tobie pojadę”, politykę, której przewodnią myślą jest panowanie imperializmu amerykańskiego nad światem.

„Geopolityk” — pisze amerykański prof. Kiffer — to człowiek, który wdziera się na światową arenę polityczną z bombą w jednej ręce i planem zawojowania świata — drugiej”.

Przez wszystkich tych itp. swoich Kifferów, Byrnesów, Dullesów, dżuma-Ridgwayów, Eisenhowerów i wielu innych „wojowników”, imperializm amerykański wyznacza szczególną rolę dla Niemiec zachodnich.

Wspomniany już „geopolityk” pisze, że tuż po zakończeniu działań wojennych i złożeniu przez Niemcy broni, Stany Zjednoczone zaczęły wydawać miliony dolarów, żeby — słuchajmy! — przekonać wczorajszych wrogów,

by podnieśli tę broń przeciwko wczorajszemu sojusznikom”.

Każdy żołnierz — pisze on — z którym zacięcie walczyliśmy, jest teraz przyciągany na naszą stronę, każdy zakład przemysłowy, który bombardowaliśmy, powinien być odbudowany, a jego produkcja powinna służyć naszym wysiłkom”.

Polityką Stanów Zjednoczonych czują się zagrożone setki milionów ludzi na świecie, ponieważ jest ona — jak to stało się jaskrawo widoczne — wymierzona nie tylko przeciw krajom za „żelazną kurtyną”, krajom „komunistycznym”, jak usiłują wmówić swym europejskim partnerom kapitaliści amerykańscy, lecz i przeciw samym tym „partnerom” zachodnio-europejskim, partnerom o uprawnieniach wasali, przeciw ich narodowym i gospodarczym interesom.

Zbrodnia polityka Stanów Zjednoczonych, wskrzeszających znowszcze widmo hitlerysty w Niemczech zachodnich, odbudowujących ich Wehrmacht i popierających sforsowane rewizjonistów i rewanżystów z Bonn, godzi bezpośrednio w najżywniejsze interesy narodu polskiego.

W przeciwieństwie do tej polityki i ideologii wodzirejów amerykańskich, polityka i ideologia ZSRR budzi coraz głębsze zrozumienie, sympatie i zaufanie wszystkich ludów świata.

Przemówienie Stalina na XIX Zjeździe KPZR natchnęło postępową ludzką wiarą w zwycięstwo słusznej sprawy

Związek Radziecki w ciągu całych 35 lat swego istnienia prowadził konsekwentnie i niezłomnie politykę pokoju, politykę poszanowania praw wszystkich narodów i ich interesów, politykę bezinteresownej pomocy potrzebującym jej, pokojowym narodom.

W rezultacie genialnej polityki stalinowskiej — Polska zyskała u swych granic zachodnich na Odrze i Nysie, Niemiecką Republikę Demokratyczną — sąsiada — przyjaciela, a tysiącletnie spory, waśnie i wojny zastąpione zostały przyjaźnią i braterską współpracą narodów polskiego i niemieckiego we wspólnej walce o pokój, o gospodarczy i kulturalny rozkwit obu krajów, sąsiadujących na granicy pokoju.

Dzięki polityce Związku Radzieckiego coraz trudniej dziś imperialistom amerykań-

skim knuć swój spisek i zbrodnie.

Dzięki tej polityce, wraz z sympatią i zaufaniem do Związku Radzieckiego rośnie we wszystkich krajach, ujarzmionych przez imperializm amerykański, czujność i sprzeciw mas. Coraz mocniej i bardziej zdecydowanie, pod wodzą swych partii komunistycznych i demokratycznych zabierają głos patriotyczne masy tych krajów — zabierają głos przeciw układowi ogólnemu, przeciw beczelnemu panoszeniu się jankesów, przeciw służalczej uległości i zdradzie własnej burżuazji i prawicy socjalistycznej.

Źródła i istote procesów, zachodzących w krajach zmarszczonych i zatłaczanych przez imperialistów amerykańskich, genialnie uogólnił towarzysz Stalin w swej pracy „Ekonomiczne problemy socjalizmu w

(Ciąg dalszy na str. 3)

Historyczny triumf marksistowsko-leninowskiej prawdy naukowej

Odniosła historyczny triumf rewolucyjna marksistowsko-leninowska prawda naukowa o socjalizmie jako nieuniknionym wyniku obiektywnych tendencji rozwoju społecznego, prawda o zniesieniu wyzysku człowieka przez człowieka, o misji dziejowej proletariatu i roli sojuszu robotniczo-chłopskiego w walce o powstanie i budownictwo nowego ustroju społecznego i państwowego.

W tym wyraził się pierwszy potężny cios, który Rewolucja Październikowa zadała światowemu systemowi kapitalistycznemu.

Międzynarodowe znaczenie Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej niejednokrotnie podkreślali Lenin i Stalin.

Jakże świeżo i aktualnie brzmi dziś, w 35-lecie Października, słowa towarzysza Stalina:

„...zwycięstwo Rewolucji Październikowej — pisał towarzysz Stalin — oznacza zasadniczy przełom w historii ludzkości, zasadniczy przełom w losach dziejowych kapitalizmu światowego, zasadniczy przełom w ruchu wyzwoleniem proletariatu światowego, zasadniczy przełom w sposobach walki i formach organizacji, w życiu codziennym i tradycjach, w kulturze i ideologii mas wyzyskiwanych całego świata. Oto dla czego Rewolucja Październikowa jest rewolucją o charakterze międzynarodowym, światowym”.

W tym również tkwi źródło głębokiej sympatii, jaką darzą Rewolucję Październikową klasy uciśnione wszystkich krajów widząc w niej rejonie swego wyzwolenia”.

Klasa robotnicza krajów uciśnionych toczy ofiarną walkę o swe wyzwolenie

Idee Wielkiego Października wiedzą dziś 800 milionów ludzi budujących socjalizm na ogromnych przestrzeniach od Wławywostoku i Morza Żółtego, po Bałtyk i Łabę.

Natchnione zwycięstwami i sukcesami obozu socjalistycznej klasy robotniczej Francji, Włoch i innych krajów zmarszczonych toczy ofiarną walkę, pod wo-

dzą swych zahartowanych w bojach partii komunistycznych, podnosząc sztandar swobód demokratycznych oraz sztandar niepodległości i suwerenności narodowej, wyrzucony przez reakcyjną i kosmopolityczną burżuazję za burtę, przyciągając pod hasłami frontów narodowych postępowe i patriotyczne elementy swych narodów do

Pomni nauk Wielkiego Października wysoko dźierzymy sztandar wolności, postępu i pokoju

(Ciąg dalszy ze str. 2)

ZSRR" oraz w przemówieniu na XIX Zjeździe, wskazując zarazem drogi wyjścia i kierunek działania.

Zwracając się do obecnych na Zjeździe delegacji komunistycznych i demokratycznych partii krajów kapitalistycznych i zależnych, towarzysze Stalin mówił:

„Obecnie burżuazja sprzedaje za dolary prawa i niepodległość narodu. Sztandar niepodległości narodowej i suwerenności narodowej wyrzucony został za burtę. Nie ulega wątpliwości, że sztandar ten wypadnie podnieść Wam, przedstawicielom partii komunistycznych i demokratycznych i ponieść go naprzód, jeżeli chcecie być patriotami swego kraju, jeżeli chcecie się stać kierowniczą siłą narodu, nie ma poza tym nikogo, kto mógłby go podnieść.“

Sluchając tych słów wielkiego Stalina, miliony ludzi naszej socjalistycznej części świata, gdzie władze sprawuje lud, z dumą i radością ogarniały myślą drogę przebytą dzięki Wielkiemu Październikowi i pomocy Związku Radzieckiego, z dumą i radością spoglądały na swój mocno trzymany w milionach spracowanych rąk wysoko po wiewający nad ich wolnymi krajami sztandar swobód demokratycznych, sztandar niepodległości i suwerenności narodowej.

Sluchając tych słów wielkiego Stalina miliony ludzi pracy i postępu społecznego w tamtej, kapitalistycznej części świata, do której bezpośrednio te słowa się odnosiły, przyjmowały je jako najgłębszą ocenę ich sytuacji i najgłębszą wytyczną ich działania, z poczuciem, że to jest jedyna droga, że tylko Związek Radziecki, że tylko Stalin może im wskazać tę drogę wyjścia z ich sytuacji, drogę ich działania w ich walce o pokój, o swobody obywatelskie, o niepodległość i suwerenność ich krajów.

Albowiem niezmierny jest wkład Związku Radzieckiego w dzieło wyzwolenia uciśnionych i wyzyskiwanych, w dzieło ogólnoludowego, gospodarczego i kulturalnego postępu, niezmiernie są ofiary, które w imię

tych szczytnych ideałów poniosła klasa robotnicza i narody radzieckie.

Na XIX Zjeździe KPZR we wszystkich wystąpieniach powitalnych delegatów krajów kapitalistycznych i zależnych przewijała się jedna myśl i postawa: w swej walce o pokój, o swobody demokratyczne, o niepodległość i suwerenność narody widzą w ZSRR swą awangardę i przewodnią siłę. I gdyby zbrodniarzom imperialistycznym mimo to udało się doprowadzić do wojny, narody nie będą walczyć przeciw Związkowi Radzieckiemu.

W tej postawie wyraża się poparcie Związku Radzieckiego i jego partii komunistycznej „w jej — jak mówi towarzysze Stalin na XIX Zjeździe — walce o promienną przyszłość narodów, w jej walce przeciwko wojnie, w jej walce o utrzymanie pokoju“.

„Cecha szczególna tego poparcia — mówi towarzysz Stalin — polega na tym, że wszelkie poparcie pokojowych dążeń naszej partii przez jakąkolwiek bratnią partię oznacza zarazem poparcie jej własnego narodu w jego walce o utrzymanie pokoju“.

„Ta szczególna cecha wzajemnego poparcia tłumaczy się tym, że interesy naszej partii nie tylko nie są sprzeczne, lecz przeciwnie, pokrywają się całkowicie z interesami milijonów pokój narodów“.

„Co się dotyczy Związku Radzieckiego — dodaje towarzysz Stalin — to, jego interesy są w ogóle nieodłączne od sprawy pokoju na całym świecie.“

Przytoczone wypowiedzi towarzysza Stalina dają w dobie obecnej najwyższe uogólnienie międzynarodowego znaczenia Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej, najwyższe uogólnienie roli ZSRR i partii Lenina — Stalina w walce światowego obozu pokoju i postępu. Uogólnienie to koncentruje, jak w soczewce, doświadczenie i zaufanie mas pracujących wszystkich krajów nagromadzone w ciągu ubiegłego 35-lecia.

KPP przewodziła

polskiej klasie robotniczej w walce o niepodległość i suwerenność narodową

Wskazania towarzysza Stalina mają szczególnie ważne zarówno historyczne jak i aktualne znaczenie i dla nas Polaków.

Przez długie dziesięciolecia niewoli narodowej, narzucającej nam przez pruskich, austriackich i rosyjskich zaborców — kolonizatorów, sztandar niepodległości Polski niosła najświetlejsza część naszego narodu na czele z rewolucyjną klasą robotniczą, w bojowej współpracy z rewolucjonistami rosyjskimi oraz postępującą częścią narodu rosyjskiego.

W ciągu dwudziestolecia międzywojennego, sztandar walki o swobody demokratyczne w Polsce przedwrzesniowej, sztandar wyzwolenia spod panowania karteli i truśdar zagranicznych — sztandar rzeczywistej pełnej niepodległości i suwerenności narodowej, niosła rewolucyjna część polskiej klasy robotniczej i mas pracujących na czele z Komunistyczną Partią Polski, niosła ta część narodu, która w przyjaźni i współpracy ze Związkiem Radzieckim widziała możliwość osiągnięcia rzeczywistej niepodległości oraz jej zagwarantowania, widziała wyjście z dławiących kraj kryzysów, bezrobocia i nędzy.

Gdy w 1939 roku nad Polską zawisła śmiertelna groźba najazdu hitlerowskiego,

wierna ideał Wielkiego Października, pierwsza „brygada szturmowa“ światowego ruchu rewolucyjnego i robotniczego — Związek Radziecki wystąpił do rządu polskiego z propozycją zawarcia paktu wzajemnej pomocy.

Największą zbrodnią burżuazyjno-obscarniczych rządów Polski przedwrzesniowej było zdradliwe torowanie Hitlerowi drogi do najazdu na Polskę, było odrzucenie propozycji rządu radzieckiego.

Dziś winowajcy tej zbrodni, winowajcy tragedii wrześniowej, knują na emigracji spiski w służbie wywiadu amerykańskiego, konszachcują w sprawie naszych granic zachodnich, planują się w brudzie i w błocie szpiegowstwa i dywersji, oszczerstw i plotek, złośliwostw i wszelkich mactaw.

Lecz dziś w naszej Ojczyźnie, Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, po 8 latach władzy ludowej — w rezultacie rozgromienia podziemnej reakcyjnej, rozgromienia peeselowsko-mikołajczykowskiej agencji anglo-amerykańskiego imperializmu i prawicowo-pepesowskiego WRN-u, w rezultacie zjednoczenia klasy robotniczej i ruchu chłopskiego, w walce o pokój i w ogniu zwycięskiej walki o plan 6-letni, po wspaniałych zwycięskich wyborach do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — sztandar swobód

demokratycznych i sztandar niepodległości Polski niesie wysoko i dumnie jak nigdy cały naród polski, zjednoczony pod przewodnictwem klasy robotniczej we Franie Narodowym.

Dzięki Związkowi Radzieckiemu odzyskałyśmy dwukrotnie nasz niepodległy byt narodowy

Towarzysze!

„Wiele, niezmiernie wiele — mówi towarzysz Biełut w powitaniu XIX Zjazdu KPZR — mają do zawdzięczenia WKP(b), jej polityce, jej walce, jej zwycięstwom i osiągnięciom polskie masy pracujące. Mają jej do zawdzięczenia wszystko, co było i jest dla nich najdroższe: wyzwolenie z niewoli faszystowskiej, utrwalenie niepodległości narodowej, szybki rozwój gospodarki, kultury i siły wewnętrznej swego państwa ludowego...“

W tych słowach zawarte jest to, co czują i myślą dziś o Związku Radzieckim miliony Polaków i Polek, zawarta jest najgłębsza prawda historyczna naszych dziejów ostatniego okresu.

Dzięki Związkowi Radzieckiemu odzyskałyśmy dwukrotnie nasz niepodległy byt narodowy. Po wyzwoleniu w 1944—45 roku, dzięki braterskiej pomocy Związku Radzieckiego, wkroczyliśmy na drogę nieograniczonego rozwoju i postępu.

I nie zdoła dziś żadna wroga siła odwrócić biegu naszych nowych dziejów. Naród polski wyprostował barki, poczuł się gospodarzem kraju, poznał prawdziwych przyjaciół, upewnił się kto jest jego wrogiem i śmiało maszeruje naprzód od zwycięstwa do zwycięstwa — ku Polsce socjalistycznej.

Silny twórce naszego narodu potęguje fakt, że w Polsce Ludowej masy pracujące wychowują się w rozumieniu jednolitej patriotyzmu i internacjonalizmu, w zrozumieniu nierozdzielnej zwię-

zdu między interesami narodu a sprawą zwycięstwa pokoju i socjalizmu na całym świecie, że wychowują się w duchu nauk Marksa—Engelsa, Lenina i Stalina.

Najszlachetniejszy, najświetlejszy demokraci polscy XIX wieku wiązali swój najgłębszy patriotyzm z gorącym poczuciem solidarności z międzynarodowymi siłami postępu, a przede wszystkim z siłami postępowymi rosyjskimi.

Doświadczenie historii wykazało, jak głęboko szlachetna i zbawienne dla losów naszego narodu była walka polskiego rewolucyjnego ruchu robotniczego o zacieśnienie bojowego sojuszu z siłami rewolucji rosyjskiej.

Dziś w 35 rocznicę Października ze szczególną czcią wspominamy naszych rodaków — żołnierzy Rewolucji Październikowej, którzy — wierni polskiej tradycji postępowej — bili się o wspólną sprawę polskiego i rosyjskiego narodu; o sprawę całej ludzkości. Przykładem i wzorem był dla nich towarzysz broni Lenina i Stalina, największy polski rewolucjonista — Feliks Dzierżyński.

Dumni jesteśmy z tego, że wśród wybitnych bojowników o zwycięstwo Października znaleźli się zasłużeni przywódcy i działacze polskiej klasy robotniczej: Julian Marchlewski i Bronisław Wołoszowski, Karol Świerczewski, że wśród bojowników Wielkiego Października był dowódcą naszego ludowego wojska, towarzysz Konstanty Rokossowski.

Pomoc ZSRR dzwignią wspaniałego rozwoju gospodarki i kultury polskiej

Prawdę o październiku, o Związku Radzieckim nieśli w masy komunistki polscy, nieśli ją PPR-owcy w ponure dni okupacji hitlerowskiej. Prawda ta z całą siłą i wyrazistością odsonowała się z chwilą wyzwolenia naszego kraju przez Armię Radziecką, gdy w wyniku zwycięstwa ZSRR nad faszystwami hitlerowskim polskie masy pracujące zdobyły władzę, zaczęły świadomie kształtować losy swego kraju.

„Prawdę o Rewolucji Październikowej — mówi towarzysz Biełut — poznają narody świata z doświadczeń i losów własnego kraju. Nie ma prawie takiego kraju, który by w przebiegu własnego rozwoju nie odczuł doniosłych skutków rewolucji 1917 roku.“

Dla wielu jednak narodów — i w tej liczbie dla narodu polskiego — Rewolucja Październikowa miała znaczenie szczególne, decydujące dla ich istnienia.“

Przypomnijmy, towarzysze, niektóre wielkie fakty historyczne:

29 VIII 1918 roku podpisany został przez Wielkiego Lenina dekret, który głosił:

„Wszystkie układy i akta zawarte przez rząd, b. Cesarstwa Rosyjskiego z rządami Królestwa Pruskiego i Cesarstwa Austro-Węgierskiego, dotyczące rozbiórki Polski zostają ze względu na ich sprzeczność z zasadą samookreślenia narodów i rewolucyjnym poczuciem prawnym narodu rosyjskiego, który uznaje niezaprzeczone prawo narodu polskiego do niepodległości“

Wspaniałe symbole przyjaźni i braterstwa

Dziś, jak Polska długa i szeroka, w ramach naszego budownictwa socjalistycznego, wznowia się symbole polsko-radzieckiej braterskiej współpracy gospodarczej i kulturalnej, sym-

bole przyjaźni polsko-radzieckiej.

Nowa Huta, Żerań, Fabryka Samochodów Ciężarowych im. Bieruta, cementownia w Wierzbicy, elektrownia w Dychowie

i Jaworznie, wielka przedziałnia w Piotrkowie i wiele, wiele innych naszych potężnych budowli socjalizmu — oto te symbole, symbole trwałe i wiekopomne, gdyż w nich stapiają się w jedno myśl i praca polskiego i radzieckiego robotnika, polskiego i radzieckiego inżyniera. Pięknym, zaiste wspaniałym symbolem i pomnikiem przyjaźni polsko-radzieckiej jest dar Związku Radzieckiego dla naszej stolicy — Pałac Kultury i Nauki.

Naród nasz wkroczył zdecydowanie na drogę wielkiego budownictwa i szybkiego postępu we wszystkich dziedzinach swego życia. Mamy słuszną linię na uprzedmiotowienie kraju i socjalistyczną przebudowę wsi. Produkcja przemysłowa wzrosła u nas czterokrotnie na głowę ludności w stosunku do przedwojennej. Z zacołanego kraju rolniczego staliśmy się krajem przemysłowo-rolniczym, a w następnym planie 5-letnim — jak głosi program Frontu Narodowego — zakładamy w 1960 r. z górą 10-krotny wzrost produkcji w porównaniu z produkcją przedwojenną. Skończyliśmy na zawsze z klęską analfabetyzmu, a na wyższych uczelniach mamy trzy razy więcej studentów niż przed wojną. Szeroko rozbudowaliśmy w mieście i na wsi sieć placówek socjalnych, zdrowotnych i kulturalno-artystycznych. Robotnik, chłop i inteligent stali się rzeczywistymi gospodarzami naszego kraju, a Polska — jak stwierdził na VII plenum towarzysz Biełut — „przestała być krajem biednym, bezbronnym i niezaradnym...“

Minął i nie wróci nigdy wrzesień 1939 r.“

Zdradziecka rola burżuazji polskiej

Długie lata międzywojenne burżuazja polska, jej sprzedajny aparat rządzenia oraz prawica PPS i prawica ruchu ludowego, zatruwały świadomość ludu polskiego oszczerstwami o ZSRR, prześladowały przejawy sympatii i przyjaźni uświadomionych mas pracujących i polskich komunistów do ZSRR. Czyniły to i w czasie okupacji.

Po wyzwoleniu wielka prawda o wadze i roli dla naszego życia, przyjaźni i współpracy z narodami ZSRR przebiegała sobie szybko i zwycięsko drogą, pozyskując coraz to nowe miliony ludzi w Polsce — w walce z rozbitekami burżuazyjno-obscarniczymi i ich agenturami, poprzez rozgromienie odchyleń prawicowo-nacjonalistycznego w naszym kraju i poprzez oświecenie masom pracującym potwornych następstw zdrady i odszczepieństwa Tito i jego klikki.

Dziś sprawa serdecznej i niezłomnej przyjaźni oraz wszechstronnej współpracy polsko-radzieckiej, mimo i wbrew knowaniom jej wrogów — imperialistów i ich sługusów — stała się najży-

Te osiągnięcia zawdzięczamy ofiarności naszej klasy robotniczej, jej sojusznikom z chłopstwem pracującym oraz talentom naszej inteligencji, zawdzięczamy je w ogromnej mierze przykładowi, pomocy i doświadczeniu Związku Radzieckiego.

Zawdzięczamy je mądrym radom i serdecznej trosce wielkiego przyjaciela naszego narodu, ukochanego przez polskie masy pracujące — towarzysza Stalina.

35 rocznicę Października naród polski wita wielkimi osiągnięciami nie tylko w naszym życiu politycznym, gospodarczym i kulturalnym, ale i osiągnięciami w dziedzinie wychowania nowego człowieka w procesie przekształcania się naszego narodu w naród socjalistyczny.

Rocznica Rewolucji Październikowej stała się dla polskich mas pracujących wielką datą. Datę tę corocznie lud pracujący polski wita, czyniem produkcyjnym, wita pogłębieniem uczuć przyjaźni polsko-radzieckiej, wita mocniejszym zespoleniem się wokół partii i jej przewodniczącego, wernego ucznia Wielkiego Stalina — towarzysza Bolesława Bieruta.

W tym roku rocznica Października zbiega się u nas z rozpoczęciem Miesiąca Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Niewątpliwie cały naród polski wykorzysta ten miesiąc dla dalszego głębokiego zapoznania się z życiem, pracą, osiągnięciami naszego wielkiego sąsiada, wykorzysta ten miesiąc dla głębokiego zapoznania się z przebiegiem i uchwytami wielkiego XIX Zjazdu KPZR.

wotniejszą sprawą całego narodu polskiego zjednoczonego we Franie Narodowym i na zawsze nią zostanie.

Wspomniałem tu, towarzysze, o Tito.

Na tzw. kongresie KPJ krwawy hereszt jugosłowiańskich faszystów, wykonujących z psią wiernością dyrektywy amerykańskich podpalaczy wojennych, wypowiedział się otwarcie po stronie neohitlerowskich rewizjonistów w ich szaleńczych atakach przeciwko naszej granicy na Odrze i Nysie.

Tito złączył swe losy z hitlerowskimi zbrodniarzami kierującymi dziś antypolską propagandą. Występuje się dziś gorliwie hitlerowcom, przeciwko którym bohaterstwo walczył naród jugosłowiański i których przemoc patriotów jugosłowiańskich zlamali dzięki Związkowi Radzieckiemu. Z tym większą nienawiścią i energią walczyć będzie przeciwko hitlerowskiemu pachołkowi lud jugosłowiański.

Nie wątpimy, że w tej walce odniesie swe pełne zwycięstwo.

Polska podnosi warunki bytu mas pracujących miast i wsi

Towarzysze!

Od ośmiu lat naród polski obchodził rocznicę Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej w warunkach, kiedy dzięki tej rewolucji w kraju naszym władzę sprawuje klasa robotnicza w sojuszu z chłopstwem pracującym.

Nakłada to na nas obowiązki nie tylko świętować 7 listopada, nie tylko cieszyć się z olbrzymich sukcesów bratniego Związku Radzieckiego, nie tylko podziwiać jego wspaniałe budowle komunizmu i jego wspaniałych nowych ludzi, wychowanych przez partię Lenina-Stalina oraz jego młodzież. Nakłada to na nas obowiązek dokonywania przeglądu własnych osiągnięć, postawienia sobie zadań usunięcia braków w naszej pracy, rozwijania i pogłębiania wysiłku dla realizacji słusznej linii naszej partii i naszego rządu ludowego, podnoszenia naszej pracy na wciąż wyższy poziom nauki, techniki i kultury, konfrontowania doświad-

czeń i praktyki Związku Radzieckiego w zastosowaniu do naszych warunków i naszego etapu rozwojowego.

Zwycięstwo Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej, zwycięstwo Związku Radzieckiego w wielkiej wojnie narodowej i wzrost potęgi ZSRR, powstanie krajów demokracji ludowej, Chiny Ludowych i NRD — to za każdym razem potężne przesunięcie w światowym układzie sił — na korzyść obozu pokoju, postępu i socjalizmu. Ustawicznie wzmacnianie tego obozu przez podnoszenie sił własnego kraju — jest obowiązkiem i nas Polaków, naszego narodu, naszego państwa ludowego, każdego z nas.

Naród polski z honorem spełnia swój patriotyczny i internacjonalistyczny obowiązek w dziele podnoszenia sił i znaczenia swej Ojczyzny.

W wielkiej rodzinie wolnych pokojowych krajów, (Ciąg dalszy na str. 4)

Pomni nauk Wielkiego Października wysoko dzierzmy sztandar wolności, postępu i pokoju

(Dokończenie ze str. 3)

którym przewodzi Związek Radziecki, Polska Rzeczpospolita Ludowa, dzięki ofiarnej pracy swej klasy robotniczej, pracującego chłopstwa i inteligencji, rośnie w siłę gospodarczą, polityczną i kulturalną, podnosi warunki bytu mas pracujących miast i wsi, kształci swą młodzież, otacza opieką matkę i dziecko.

W tych zmaganiach masy pracujące naszego kraju przekonują się coraz głębiej, na coraz nowych faktach, o wyższości naszego ustroju społecznego — ustroju demokracji ludowej nad ustrojem kapitalistycznym Polski przedwójniowej.

W tych zmaganiach masy pracujące przekonują się i o wyższości naszego ustroju państwowego — naszego

państwa ludowego, bazującego swe funkcjonowanie, swój rozwój, swe wzmacnianie się na więzi z masami, na oddolnej twórczej krytyce mas, na najszerszym udziale mas w rządzeniu krajem.

W tych zmaganiach — w ostrej i czujnej walce z rozbitekami kapitalistyczno-obszarniczymi i ich agenturami — ustawicznie zmienia się w naszym kraju układ sił na korzyść zwycięskiego budownictwa socjalistycznego, na korzyść dalszego pogłębiania się jedności naszego narodu.

Potwierdziły to wspaniałe wyniki wyborów do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 26 października.

„Było to — jak mówi towarzysze Bolesław Bierut — pierwsze w historii Polski zwycięstwo idei jedności moralno-politycznej narodu.“

Nasza sprawa jest niezwycięzona

Na drodze umacniania naszych zdobyczy i naszego dalszego rozwoju mamy, towarzysze, wiele trudności do pokonania. Mówi o nich na VII plenum KC partii towarzysz Bolesław Bierut, wskazywał drogi ich przewyżnienia.

Albowiem winniśmy pamiętać słowa towarzysza Stalina, wypowiedziane jeszcze na XVII Zjeździe WKP(b):

„W naszych czasach — mówi towarzysz Stalin — nie jest przyjęte liczyć się ze słabymi — liczą się tylko z mocnymi“.

Jakże wciąż aktualne są te słowa naszego wielkiego wodza i nauczyciela! Kierując się naukami towarzysza Stalina, narody Związku Radzieckiego osiągnęły olbrzymią siłę swego wielkiego kraju.

Również dla nas, dla narodu polskiego, jedynie słuszną drogą ku siłę, wielkości i szczęściu, jest droga, którą wskazuje ludzkości wielki, zwycięski, budujący komunizm, Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich, która wskazuje towarzysz Stalin.

Na XIX Zjeździe KPZR, odpowiadając na nędną groźbę imperialistów amerykańskich, towarzysz Malenkov w referacie sprawozdawczym KC KPZR stwierdził:

„Naród radziecki był agresorów jeszcze w czasie wojny domowej, kiedy państwo radzieckie było młode i stosunkowo słabe, był ich podczas drugiej wojny światowej i będzie również w przyszłości, jeżeli ośmieli się napasać na naszą ojczyznę.“

„Ale istnieje inna perspektywa — stwierdza towarzysz Malenkov — perspektywa utrzy-

mania pokoju, perspektywa pokoju między narodami.“

„Związek Radziecki jest za perspektywą pokoju między narodami.“

To stwierdzenie, wypowiedziane przez najbliższego współpracownika wielkiego Stalina, zawiera dobitne potwierdzenie odpowiadającej pragnieniom setek milionów ludzi na świecie polityki ZSRR, zawiera radość dla mas pracujących prawdę o niepokonanej sile wielkiego Związku Radzieckiego.

„Państwo radzieckie — kończył swój wielki referat towarzysz Malenkov — nie jest już osamotnioną wyspą otoczoną kapitalistycznymi krajami. Kroczymy naprzód wraz z wielkim narodem chińskim, z wielomilionowymi masami ludowymi krajów demokracji ludowej i Niemiecką Republiką Demokratyczną. Sympatyzuje z nami i popiera nas cała postępową ludzkość. Wraz ze wszystkimi tymi siłami bronimy sprawę pokoju i przyjaźni między narodami.“

Nasza potężna ojczyzna jest w rozkwicie swych sił i kroczy ku nowym sukcesom. Mamy wszystko, co jest konieczne do zbudowania w pełni komunistycznego społeczeństwa. Bogactwa naturalne Kraju Rad są niewyczerpalne. Nasze państwo udowodniło, że zdolne jest do wykorzystania tych ogromnych bogactw na pożytek mas pracujących. Naród radziecki dowiódł, że umie budować nowe społeczeństwo i pewnie patrzy w przyszłość.

„Nie ma na świecie sił, które mogłyby powstrzymać stały marsz naprzód społeczeństwa radzieckiego. Nasza sprawa jest niezwycięzona.“

szę życzenia pomyślności w budowie komunizmu.

Cały nasz naród, budujący pod przewodnictwem klasy robotniczej i jej partii — PZPR ustrój socjalistyczny w Polsce, przesyła płomienne pozdrowienia sławnej, bojowej organizatorce zwycięstw narodu radzieckiego, przewodniczącemu międzynarodowego ruchu robotniczego — wielkiej Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego — partii Lenina-Stalina.

Gdy dziś, jak corocznie 6 listopada, w wigilię rocznicy proklamowania Republiki Radzieckiej, przebiegamy myślą minione od 1917 roku lata, gdy próbujemy ogarnąć wielkość Październikowej Rewolucji Socjalistycznej, w najgłębszym skupieniu składamy hołd pamięci nieśmiertelnego Lenina — genialnego założyciela partii bolszewickiej i państwa radzieckiego, wielkiego wodza międzynarodowej klasy robotniczej, który i polskiemu ruchowi robotniczemu wielokrotnie i wnikliwie wskazywał właściwą drogę walki i

który na przestrzeni dziesięcioleci niezłomnie występował w obronie praw narodu polskiego do własnego niepodległego bytu.

I dziś — w 35-lecie, jak corocznie od lat — ze wszystkich dzielnic i zakątków Polski, gdzie biją serca polskich patriotów, gdzie wrota twórczości, ofiarna praca nad budową fundamentów i zrebów socjalizmu, gdzie likwiduje się zacofanie wieków, gdzie nowa wspaniała nasza młodzież sposobu się do wielkich zadań w służbie Ojczyźnie — płyną z milionów serc pozdrowienia i wyrazy czci dla współtwórcy Wielkiego Października, współzałożyciela i budowniczego potęg Związku Radzieckiego, wyzwoliciecia ludów i wielkiego chorążego pokoju światowego, dla ukończonego wodza całej postępowej ludzkości i wielkiego przyjaciela narodu polskiego — towarzysza Józefa Stalina.

Niech żyje Związek Radziecki!

Niech żyje wielka KPZR!

Niech żyje Wielki Stalin!

Wielka Rewolucja Październikowa zapoczątkowała w dziejach całej ludzkości erę zwycięstwa socjalizmu

Przemówienie charge d'affaires ZSRR w Polsce

D. I. Zaikina na akademii z okazji

XXXV rocznicy Rewolucji Październikowej

Droży Towarzysze, Przyjaciele!

35 lat temu klasa robotnicza Rosji przy poparciu mas pracującego chłopstwa, pod kierownictwem partii komunistycznej, pod przewodnictwem geniuszy rewolucji i koryfeusz nauki Włodzimierza Lenina i Józefa Stalina dokonała socjalistycznej Rewolucji Październikowej, która zapoczątkowała w dziejach całej ludzkości nową erę — erę upadku systemu kapitalistycznego i zwycięstwa socjalizmu. Socjalistyczna Rewolucja Październikowa dokonała zasadniczego zwrotu od świata kapitalizmu, świata wyzysku, ucisku, głodu i nędzy, świata rasistowskich i ludobójczych teorii — do nowego, socjalistycznego świata postępu i wolności, do swia-

ta, w którym jak mówi wielki rosyjski pisarz humanista Maksym Gorki, słowo człowiek brzmi dumnie — do świata triumfu idei Lenina-Stalina.

W ciągu minionych 35 lat państwo radzieckie przeżyło wielką historyczną drogę. Udziałem Związku Radzieckiego było wiele ciężkich doświadczeń, w tym również wojna przeciwko koalicji hitlerowskiej, ale zawsze Związek Radziecki zwyciężał dzięki jednemu moralno-politycznemu narodowi radzieckiemu, dzięki zwycięstwu socjalistycznego systemu gospodarki nad systemem kapitalistycznym, dzięki temu, że gospodarka socjalistyczna nawet podczas wojny rozwijała się na podstawie prawa reprodukcji rozszerzonej, dzięki temu, że na czele naszego państwa stoi doświadczona w walce partia komunistyczna, której ratchnieniem i przywódcą jest Wielki Stalin.

Lata pokojowego budownictwa powojennego charakteryzują pomyślne wykonanie czwartej pięcioletniej stalinowskiej i bohaterstwa walki narodu radzieckiego o zwycięstwo komunizmu. Naród radziecki pomyślnie urzeczywistnia plany budownictwa komunizmu.

Wielkie są zwycięstwa narodu radzieckiego, ale jeszcze wspanialsza jest perspektywa, wytyczona w nowym planie pięcioletnim, który zatwierdził historyczny XIX Zjazd partii Lenina — Stalina.

W rocznicę Wielkiego Października, w dniach uroczystego święta naród radziecki przesyła płomienne pozdrowienia wszystkim narodom walczącym przeciwko agresorom i podlegającym wojennym, o niezależność narodową i wolność. Przesyła braterskie pozdrowienia narodowi polskiemu, pomyślnie budującemu w swoim kraju socjalizm pod kierownictwem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, pod przewodnictwem towarzysza Bieruta.

Rozwija się i wzmacnia przyjaźń i braterska współpraca między krajami obozu demokracji i socjalizmu, rozciągająca się od Łaby do Oceanu Spokojnego, przyjaźń i współpraca, której podstawą stworzył Wielki Stalin.

Przyjaźń ta unocenia całemu światu nowe, niespotykane jeszcze w historii stosunki między państwami, rozwijające się na podstawie zasad internacjonalizmu proletariackiego, na podstawie leninowsko-stalinowskiej polityki pokoju i przyjaźni między narodami.

Przyjaźń narodów polskiego i radzieckiego, zahartowana w walkach z hitlerowskim najeźdźcą, scementowana wspólnie przelaną krwią — jest trwałą i niewzruszoną. Przyjaźń ta rozwija się pomyślnie w warunkach pokojowego budownictwa, w postaci współpracy i bezinteresownej pomocy na szerokiej bazie umacniania obozu demokracji i socjalizmu.

Niechaj więc rozwija się i kzepnie przyjaźń między naszymi krajami i narodami, której wymownym wyrazem jest dzisiejsza akademia. Niech mi wolno będzie jej organizatorem i uczestnikiem wyrazić serdeczną wdzięczność za gorące uczucia i słowa przyjaźni.

Niech żyje 35 rocznica Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej, która zapoczątkowała nową erę przyjaźni i współpracy między narodami.

Niech żyje Polska Zjednoczona Partia Robotnicza i jej Przewodniczący towarzysz Bierut, pod którego kierownictwem buduje się nowa socjalistyczna Polska.

Niech żyje wielki Związek Radziecki — kraj, który realizuje budownictwo komunizmu.

Niech żyje wielki wódz, nauczyciel i przyjaciel całej postępowej ludzkości, chorąży pokoju, ukochany towarzysz Stalin.

Budowniczości komunizmu obchodzą z radością i entuzjazmem XXXV rocznicę Wielkiego Października

W Moskwie odbędzie się dzisiaj defilada wojsk garnizonu moskiewskiego

MOSKWA (PAP)

W poczuciu dumy z sukcesów osiągniętych w budowie komunizmu, radośnie i z wielkim entuzjazmem obchodzi naród radziecki XXXV rocznicę Wielkiego Października. Odświętną szatę przybrały miasta i wsie Związku Radzieckiego, stolice republik związkowych oraz stolica ZSRR — Moskwa. W fabrykach i zakładach przemysłowych zaciągnięto warty

W przededniu wielkiego święta, w godzinach wieczornych Moskwa jarzyła się tysiącami świateł i wielobarwnych neonów. Wspaniałe udekorowany jest Plac Czerwony, gdzie 7 bm. rozpocznie się o godzinie 10 rano defilada wojskowa garnizonu moskiewskiego.

Defiladę odbierać będzie Marszałek Związku Radzieckiego — Timoszenko.

Nad wieżami Kremla jarza się rubinowe gwiazdy, na

przełotowo Kremla widnieją herby 13 republik związkowych symbolizujące jedność, zwartość i niezłomną przyjaźń narodów Kraju Rad — ostołę pokoju na całym świecie. Na fasadach gmachów państwowych, zakładów przemysłowych, wyższych uczelni, domów mieszkalnych i wieżowców moskiewskich widnieją portrety Lenina i Stalina oraz jego najbliższych współpracowników.

Na uroczystości paździenikowe przybyli do Moskwy z

26 000 robotników Wielkopolski na Wartach Produkcyjnych dla uczczenia rocznicy Wielkiego Października

Nieprzerwanie napływają meldunki o zobowiązaniach zaciąganych przez załogi fabryk i przedsiębiorstw naszego województwa, dla uczczenia 35 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

Warty Produkcyjne zaciągali wszyscy robotnicy Wielkopolskiej Fabryki Urządzeń Mechanicznych. Piecowi. Przybylak, Jasnoch, Szymański i Stomiński przygotowują przedterminowo pięć żeliwaki, co umożliwi wykonanie dodatkowego 3000 kilo odlewów. Sikorski i Olejnik dadzą ponadplanowo 230 kg odlewów. W sumie dodatkowa produkcja odlewni wyniesie 4737 kilo. Rdzeniarze

podjęli się dostarczyć w terminie rdzenie, gwarantując tym samym pełne wykonanie zobowiązań uzależnionych od ich pracy formieriom. Pracownicy montażowni Bartkowiak, Mikołajczak i Szopa postanowili w ciągu bieżącego miesiąca wykonać również produkcję grudniową. Narzędziownia wykona na dwa dni przed terminem osiem skomplikowanych przyrządów.

Poznańskie Zakłady Wytwarzania Metalowych dla uczczenia 35 rocznicy Wielkiej Rewolucji postanowiły wprowadzić w niektórych oddziałach produkcyjne metody pracy racjonalizatorów radzieckich. W Oddziale II poczęto stosować metodę Żandarowej. Brygady ślusarni obrabiarek i automatów wprowadziły system oszczędzania Korabielnikowej.

896 pracowników Poznańskich Zakładów Piekarskich przy PSS podjęło zobowiązanie polepszenia jakości produkcji, zwiększenia asortymentu pleczywa oraz oszczędności paliwa. Zakłady do końca bieżącego roku zaoszczędzą 35 ton węgla. Realizacja wszystkich zobowiązań przyniesie miesięcznie przeszło 60 tys. zł oszczędności.

Jak wynika z ostatnich danych, już ponad 26 000 robotników i pracowników z przeszło 150 zakładów pracy Wielkopolski zaciągnęło Warty Produkcyjne dla uczczenia 35 rocznicy Rewolucji Październikowej.

We wszystkich krajach trwa przygotowanie do Kongresu Narodów w Obronie Pokoju

PARYŻ (PAP)

Przygotowania do Kongresu Narodów w Obronie Pokoju, który rozpocznie obrady 12 grudnia br. w Wiedniu, nabierają coraz szerszego rozmachu na terenie całej Francji.

W ramach przygotowań do Kongresu odbędzie się wkrótce krajowa konferencja chłopów. W wielu departamentach rozpoczęły się wybory delegatów na tę konferencję, która cieszy się poparciem szerokich warstw chłopskich. Członek Biura Polityczne-

go FPK Waldeck Rochet podkreśla na łamach „L'Humanité“, że przygotowania do konferencji chłopów wywołały głęboki oddźwięk we wsiach francuskich.

LONDYŃ (PAP)

Z doniesień prasy wynika, że w Anglii rozwija się szeroka akcja przygotowawcza do Kongresu Narodów w Obronie Pokoju. Wybrano już 17 delegatów na Kongres, wśród których znajdują się działacze związkowi, studenci, robotnicy i duchowni.

Naród polski zwycięsko realizuje program Frontu Narodowego

Towarzysze!

W programie naszego Frontu Narodowego mówi się:

„Pokołnienie nasze znalazło w sobie odwagę, aby podjąć dzieło trudne, lecz niezbędne: odrobienia w ciągu niewielu lat ogromnego zacofania, które jest jednym z głównych źródeł przeżywania przez nas trudności. Aby usunąć całkowite zaniedbania wieków, nie wystarczy ośmi lat. Dla przezwyciężenia wielkiego zacofania trzeba dłuższego, wytężonego i planowego wysiłku całego narodu.“

Wpatrzony we wzory bohaterstwa, wytężonego i planowego wysiłku wielkiego narodu radzieckiego, naród polski przezwyciężył trudności naszego wzrostu, usunął zacofanie wieków, zwycięsko zrealizuje wielki program Frontu Narodowego, zbuduje wielkość swej Ojczyzny i swoje w tej Ojczyźnie szczęście.

Dokona tego zjednoczony we Frontie Narodowym na czele z klasą robotniczą, pod wypróbowanym kierownictwem swego przywódcy i nauczyciela, Wielkiego Budowniczego Polski Ludowej — towarzysza Bolesława Bieruta.

Dokona tego kierując się niezłomnie i konsekwentnie zwycięską nauką marksizmu-lenin-

W dniach od 8 do 10 odbędzie się w Poznaniu ogólnopolska konferencja Sekcji Terenów Zielonych NOT. Po zakończeniu obrad uczestnicy konferencji wezmą udział w kilku wycieczkach naukowych.

Od 10 bm. można będzie zwiedzać ciekawą wystawę, organizowaną przez Polski Związek Filatelistów. W sali Muzeum Narodowego wystawione będą wszystkie znaczki pocztowe Polski i krajów demokracji ludowej, wydane do chwili obecnej, a także ostatnie znaczki Chińskiej i Koreańskiej Republiki Ludowej. W specjalnie uruchomionym okienku pocztowym filatelisci będą mogli korzystać z okolicznościowego datownika.

Spółdzielnia Pracy „Obróbka Poznańska” uruchomiła w bieżącym roku dalsze trzy punkty usługowe w dzielnicach bardziej oddalonych od centrum miasta. Warto dodać, że Spółdzielnia ta posiada również trzy placówki podmiejskie, w — Pobiedziskach, Swarzędzu i Mosinie.

Z uwagi na niesprzyjające warunki atmosferyczne musi wzrosnąć tempo pracy przy wykopkach buraków cukrowych. Na polach PGR-owskich widać gorączkową pracę. Robotnicy brygad polowych i ich rodziny czynią wysiłki, aby nie dopuścić do zamarnięcia buraków. Wiedzą, że indywidualna pomoc również przy pracach wykopkowych.

Na zdjęciu: rodzina małorolnych gospodarzy, Federów z Grzymiszewa, powiat Turek przy pracy na polach PGR-u w tejże miejscowości.

Odpowiadając na nasze pytanie Maria Feder (w białej chustce na głowie) oświadczyła: „Nie chodzi tu, panowie, o zarobki, ale o to, aby pomóc robotnikom w pracy. Buraki, które kopujemy, należą wprawdzie do PGR-u, ale to przecież wszyscy własność narodu, własność państwa, a więc nasza wspólna własność. Gdyby buraki zamarzyli, byłoby mniej cukru dla ludzi pracy w mieście i na wsi. Odpowiedzialność spadłaby także na nas i dlatego pomagamy. A zarobki swoją drogą są nieźle. Za wykopanie buraków z ha otrzymujemy 500 zł w gotówce i 15 kg cukru” zakończyła ob. Federowa pochylając się nad ogławianiem wykopanych przez męża buraków. (wł)

Zatętnia życiem świetlice i sale odczytowe Wielkopolski

W Miesiącu Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej odbędzie się w miastach i miasteczkach Wielkopolski około 850 imprez artystycznych, w wykonaniu zespołów zawodowych i amatorskich. W każdym mieście powiatowym urządzona zostanie impreza „Na fali przyjaźni”, poświęcona tańcom i muzyce radzieckiej.

W zakładach pracy i instytucjach organizacje społeczne przygotowują odczyty popularyzujące zdobycze Kraju Rad. Szereg odczytów z ilustracjami przeprowadzą młodzież zapozna się w akcji odczytowej z sylwetkami wielkich ludzi radzieckich oraz osiągnięciami organizacji pionierskich i komsomolskich.

Podczas festiwalu filmów radzieckich, na ekranach dwóch największych kin poznańskich i 7 kin w różnych miastach Wielkopolski, ukaza się najnowsze pozycje kinematografii radzieckiej.

Przez cały miesiąc w większych zakładach pracy i in-

stytucjach czynne będą stoiska z książkami radzieckimi. W wielu miastach zorganizowano również lotne ekipy kolportażu książki i prasy radzieckiej oraz loterie książkowe. (wje)

Na zew Trzcianki

Leszno zwyciężyło

Chłopi powiatu Trzcianka podjęli w dniu 12 września br. zobowiązanie. Dla poparcia programu wyborczego Frontu Narodowego i uczczenia XIX Zjazdu KPZR oraz 35 rocznicy Rewolucji Październikowej postanowili wykonać plan finansowy na rok 1952 tj. uiszczyć podatek gruntowy do dnia 31 października br. Do tego zobowiązania przylączyli się pracownicy wydziału finansowego Prezydium PRN w Trzecie, wzywając do współzawodnictwa wszystkie powiaty woj. poznańskiego.

W wyniku tegoż chłopi pow. leszczyńskiego uiszczyli do oznaczonego dnia podatek gruntowy w całości. Szlachetna rywalizacja miała jeszcze i ten dodatni skutek, że powiat leszczyński jako pierwszy w Polsce wykonał całoroczny plan finansowy na wszystkich odcinkach. Na drugim miejscu znaleźli się inicjatorzy współzawodnictwa wykonując roczny plan finansowy w 96,3 proc. Trzecie miejsce zajął powiat Kościan — 94,6 proc., Rawicz — 92,9 proc. i Gostyń 91,6 proc. wykonania rocznego planu.

Na szarym końcu we współzawodnictwie znajdują się powiaty: Gniezno — 55 proc., Wągrowiec — 58,7 proc. i Koło — 65 proc. wykonania rocznego planu. Sądymy, że chłopi i aparat finansowy predydów rad narodowych w tych powiatach dołożą starań, aby nadrobić zaległości i w terminie do 30 listopada wykonać plan. (kj)

Młodzież zgłasza się do zaciągu pionierskiego

Już w kilka dni po ogłoszeniu apelu Zarządu Głównego ZMP o zaciągu pionierskim w przemyśle metalowym i górnictwie, do zarządu powiatowego ZMP w Gorzowie zaczęły napływać zgłoszenia produkcyjnych robotników — zetempowców. Z terenu miasta pierwszy zgłosił się brygadzysta młodzieżowy działu mechanicznego z „Ursusa” — Jan Korneluk.

Z powiatu wyjechali na Śląsk do pracy w górnictwie zetempowcy: W. Janiszewski z gminy Bogdaniec i T. Stankowski z gminy Santok. (czm)

żńskiego w 30-lecie

POLSKIE TOW FOT ul. Paderewskiego 7 „Wystawa prac Adama Śmiatańskiego” KLUB MPiK, ul. Ratajczaka — „Wystawa drzeworytów Fr. Burkiewicza”

Radio

Program II

Fala Poznania 249 m

Wiadomości:

5.05, 6.30, 7.55, 12.04, 17, 18.45 (P), 21, 23.50

Koncerty:

5.10 — poranny. — 6.50 — muzyka ludowa, 7.20 — rozrywkowy, 12.15 — na swojską nutę, 13 — utwory fortepianowe, 13.15 — francuska muzyka operowa, 14.30 — utwory na altówkę, 14.50 (P) chóru, 17.15 (P) — muzyka różnych narodów, 17.45 (P) — rozrywkowy w wykonaniu Trii Rytmicznego, 18.05 (P) polskie i rosyjskie arie operowe, 18.40 (P), 21.30 — najpiękniejsze sonaty fortepianowe

SOBOTA

Seweryna

Słońce w.: 7.01 zach.: 16.11

Księżyc w.: 21.36 zach.: 16.03

Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami. Temperatura maksymalna od +6 do +10 st. C. Wiatry umiarkowane z kierunków południowo-zachodnich.

WOLATNIK KULTURALNY

NOWE SZKOŁY W POWIECIE WOLSZTYŃSKIM Dowodem serdecznej troski władz ludowych o wychowanie młodzieży jest każda nowa szkoła. Powiat wolsztyński w tym roku pochwalił się może nowymi budowanymi szkołami w Mochach i Boru Nowej. W Jabonnie zaś ostatnio otwarto przedszkole.

STAŁE

KINO W BLEDZEWIE Długie były starania mieszkańców Bledzewa (w województwie zielonogórskim) o stałe kino. Zostały one uwiecznione zgodą Okręgowego Zarządu Kin. Aparaturę już dostarczono. Pomiędzy ją tamtejsza świetlica gromadzka. Otwarcie kina nastąpi w tych dniach.

NAJSTARSZA KRONIKA ZIEMI LUBUSKIEJ

Jak donosi nam korespondent z Sulechowa, odnaleziono tam kopię kroniki Sulechowa i Ziemi Lubuskiej z lat 1550—1725. Zawiera ona piękne ilustracje rysunkowe. Bogaty materiał da jeszcze pełniejszy obraz dziejów tej nieszczęśliwej ziemi.

76 ODCZYTÓW O WARSZAWIE

Prelegenci Towarzystwa Wiedzy Powszechnej wygłosili we wrześniu na terenie województwa zielonogórskiego 76 odczytów na temat Warszawy. Znaczna część ich była ilustrowana przezroczami. (tur)

KU CZCI FELIKSA NOWOWIEJSKIEGO

Artyści Opery Poznańskiej: Barbara Kostrzewska, Barbara Syniowska i Aleksander Klonowski oraz Kazimierz i Feliks M. Nowowiejski (akompaniament i fortepian solo) dali w Olsztynie koncert poświęcony twórczości Feliksa Nowowiejskiego. Dodać należy, że ten wielki kompozytor urodził się w województwie olsztyńskim.

NARADA BIBLIOTEKARZY W GOSTYNIU

Bibliotekarze powiatu kościańskiego, gostyńskiego i leszczyńskiego niedawno obradowali w Gostyniu. Postanowili oni jeszcze bardziej wzmacniać swoją pracę, aby książki dotarły do każdego domu. W realizacji tego przedsięwzięcia pomoże im współzawodnictwo.

WYDAWCA: Instytut Prasy „Czytelnik”

REDAGUJE ZESPÓŁ

REDAKCJA: Poznań ul. Grunwaldzka 19, p. 10. Telefon: 62-70. 54.75. Redaktor naczelny: 78.76. Sekretarz redakcji: 74.36. Dział miedziowy: 78.76. Dział listów i interwencji: 78.57. 78.54. Dział dyktando (do godz. 22): 44.75. Drukarnia (nocny): 44.72. Godziny przyjęcia w redakcji: od 10 do 12.

ADMINISTRACJA: Poznań ul. Grunwaldzka 19, parter

PRENUMERATA: zamówienie przyjmują wszystkie urzędy pocztowe listonosze oraz kioski gazetowe

OGŁOSZENIA: Biuro Ogłoszeń RSW Prasa Poznań ul. Świerckiego 3, tel. 62.31. Konto PKO Poznań V 5220.110. Biuro czynne od 7 do 16.30. w soboty do 14.30. Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada

DRUKARNIA: Zakłady Graficzne im. Marcina Kasprzaka Poznań ul. Wawrzyniaka 39.

K-3-12214

Na szlaku Leszno-Krotoszyn

Z książką sprzed stu lat po dzisiejszym Kobylinie

Dworzec kolejowy w Kobylinie — godz. 6 rano.

Na pociąg linii Leszno — Ostrów, którego nadejście oznajmia daleki gwizd lokomotywy, czeka z niecierpliwością tłum podróżnych.

Zaciekawieni pytamy najbliższych sąsiadów:

— Czy codziennie wyjeżdża z Kobyliny tyle osób?

— A jakże! — zapytany spojrzał uważnie i poznając widocznie, że nie jesteśmy obywatelami tutejszego miasteczka pospieszył z wyjaśnieniem:

— Niechno pociąg zajadzie. Zobaczycie, że niełatwo w nim o miejsce. Jest to przecież jedyne w godzinach rannych połączenie Kobyliny z Krotoszynem i Ostrowem. Następne pociągi idą w tym kierunku dopiero po południu, z tych pierwszy po dwuletniej przerwie, krótko przed godz. 16. A ci, którzy tu widzieć muszą przebieżać rano dojeżdżać do Krotoszyna. Starsi — tych jest chyba około 150 — do pracy i prawie osiemdziesiątka młodych do średnich szkół, nie licząc innych, którzy jadą załatwić rozmaite sprawy w Krotoszynie — siedzibie powiatu. Tymczasem leszczyński pociąg przybywa tu już solidnie obciążony.

Życie składa się z takich drobnych spraw

W ratuszu kobylińskim, gdzie spotkaliśmy się z przewodniczącym Prezydium MRN — Józefem Ciesielskim, od tej właśnie sprawy rozpoczęliśmy rozmowę.

Okazało się, że komunikacja na 15 kilometrowym odcinku Kobylin — Krotoszyn jest dość istotną bolączką tutejszych mieszkańców. Nie rozwiązuje jej bowiem jedno tylko połączenie kolejowe w godzinach rannych, ani też kursujący w tym samym czasie autobus, rozporządzający zbyt małą ilością miejsc. Istniejące połączenia ucząliwie są zwłaszcza dla młodzieży szkolnej, ponieważ pociąg powrotny przybywa do Kobyliny dopiero przed godziną 16. Z tego samego powodu tracą dzień pracy liczni interesanci, którzy dla załatwienia swych spraw w Krotoszynie potrzebują jedynie dwóch do trzech godzin czasu.

Spełniając życzenia ludzi pracy, Miejska Rada Narodowa w Kobylinie zajęła się tą sprawą na jednym ze swych posiedzeń. W imieniu jej, Prezydium MRN wystąpił do Dyrekcji PKP — Wydział Eksploatacyjny w Poznaniu z wnioskiem, o utrzymanie bez zasadniczych zmian dotychczasowych połączeń na linii Leszno — Ostrów oraz uwzględnienie w nowym rozkładzie jazdy do-

datkowego pociągu, dostosowanego do potrzeb miejscowego społeczeństwa. MRN w Kobylinie zdaje sobie oczywiście sprawę, że nie jest to sprawa łatwa. Tym niemniej — wskutek upływu niemal roku od skierowania wniosku — ma prawo przypuszczać, że przy zasadniczym opracowaniu rozkładu jazdy na nowy okres, kwestia dogodniejszego dojazdu ludzi pracy do Krotoszyna stanie na porządku obrad Wydziału Eksploatacyjnego.

Z biegiem dwóch epok

W ratuszu zatrzymaliśmy się niedługo.

Zadzwoniony z naszej wizyty gospodarz miasta nie tracił czasu na frazesy. Z miejsca zaproponował nam wycieczkę celem obejrzenia wszystkiego, co w Kobylinie i w okolicy godne jest uwagi. Ponieważ podobnie miało i następny dzień naszego pobytu zdołaliśmy zapoznać się nie tylko z życiem miasteczka, jego radościami i troskami, ale także z wieloma jego obywatelami i wynikami ich pracy.

Dzięki tej okazji wpadła nam w ręce wielce interesująca książka wydana niemal przed stu laty — bo w 1869 roku — nakładem księgarń Jana Konstantego Zupańskiego w Poznaniu pt. „Krótki historyczno-statystyczny opis miast i wsi w powiecie krotoszyńskim”, w opracowaniu Józefa Łukaszczyka. Kim był ów Łukaszczyk? Dowiadujemy się z przedmowy jego książki. Czytamy tam:

„Przekonany o ważności tego rodzaju monografii, starzec siedemdziesiąt kilkoletni oddalony bardziej siłobością, nieodłączną towarzyszką podeszłego wieku, niż odległością, zamieszkania od bogatszych w podobne źródła miejsc, skreśliłem opis historyczno-statystyczny miast i wsi powiatu, którego jestem obywatelem”. Istotnie: książka Łukaszczyka stanowi dzisiaj cenne źródło wiadomości o przeszłości pow. krotoszyńskiego. Źródło tym wartościowsze, że od dzisiejszego życia miast i miasteczek Wielkopolski nie da oddzielić się ich bogata w wydarzenia przeszłości wraz z narastającymi z biegiem lat problemami społecznymi, które znalazły swe pełne rozwiązanie dopiero w dzisiejszym ustroju „umacniającym i rozszerzającym prawa i wolność obywateli” i wartościującym człowieka w myśl zasady: „od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy.”

Zapewne niezbyt przyjemnym dla oka przybywa musiał być i nasze miasteczko, skoro mimo, iż wcześniej zyskało przywilej miejski, bo już w 1303 roku, jeszcze w

XVIII wieku składało się z samych domów drewnianych gontami lub słomą krytych „choć w okolicy jego nie zbywało na drzewie i glinie do robienia z niej cegły i dachówek”. Nie bardzo też o Kobylin musieli troszczyć się burmistrzowie z rajcami i wójtowie z ławnikami, jeśli ówczesny dzierżawca kobylińskiej majątności Przybyszewski pisał groźny list do magistratu, aby o naprawie ratusza pomyślał:

„Następuje sroga dezolacja ratusza — piśne Przybyszewski — wielka sromota wszystkim Panom Kobylianom. Miasteczko Zduny tak lichy, a zdobyć się na ratusz mogło. Tu — jarmarki i wszystkiemu miastu z nich pożytki. Targowe bory, brukowe, grobelne i ważne (od wagi); mają i niwne na Rzeczpospolitą obrocony, a żadnego z niej pożytku nie robią. Coby na ozdobę pospolitości iść miało, w prywaty to im idzie”.

Inna rzecz, że i majątności imię Przybyszewskiego „szły w prywaty”, jak i wielu jego późniejszych potomków — obszarników. Trzeba było dopiero wielu lat i rewolucyjnych przemian społecznych o zasięgu światowym, aby sprawy te uległy gruntownej zmianie.

Wysiłki, które życie obywateli uczyniły lepszym

I dlatego dzisiejszy wygląd Kobyliny w niczym już nie przypomina nie tylko owego

sprzed dwóch setek lat, ale pod wielu względami i tego z lat międzywojennych.

Bowiem w wielkim dziele budowy socjalizmu zespala się wysiłki robotników, dźwigających przy pomocy coraz to doskonalszych metod pracy przemysł, wysiłki chłopów małorolnych i średniorolnych, przebudowujących strukturę rolną poprzez spółdzielczość produkcyjną. Wysiłki działaczy i pracowników organów terenowej władzy państwowej w postaci rad — organów mocniej niż kiedykolwiek związanych z wszystkimi ludźmi pracy, opierających na inicjatywie tych właśnie ludzi swoją działalność.

Przewodniczący Prezydium MRN w Kobylinie — Józef Ciesielski, to człowiek skromny i przystępny. Z pochodzenia chłop, awansowany na zaszczytne społeczne stanowisko, nie zawiódł. Wraz z Radą Narodową i wieloma ofiarnymi działaczami włożył nie mało wysiłku i pięknej inicjatywy w ciążący ośmiu lat swej pracy, aby zmienić charakter i oblicze miasteczka zaniedbanego w ciągu wieków i pogrążonego w zapomnienie, przez rządy sanacji.

Dlatego Kobylin szczyci się dzisiaj wieloma osiągnięciami, które życie jego obywateli uczyniły lepszym, a przy wykorzystaniu pomocy państwa ludowego otwierają przed miasteczkiem perspektywy rozwoju.

Opowiemy o tym w następnym artykule.

Józef Tułasiewicz

Teatr w Poznaniu

OPERA — g. 19

„Straszny dwór”

POLSKI — g. 19

„Bancroftowie”

NOWY — g. 19 premiera — „Mieszczaństwo”

KOMEDIA MUZYCZNA — g. 19 „Podłotek”

MŁODEGO WIDZA — g. 16 „O Jezu zaklętym”

PANSTW. TEATR W GNEZNI: Zn. — „Cyryl i Seweryn”

Chodzież — „Godzien litości”

TEATR NOWY W POZNANIU: Kościan — „Posadzenie”

PANSTW. TEATR W KALISZU: Pyzdry — „Mał i żona”

TEATR ZIEMI LUBUSKIEJ: Gorzów — „Śluby pańskie”

ARTOS: Szamotuły — „Przy dźwiękach harmonii”

Koło — „Witamy dziś Was”

Kaczory — „Uśmiech na codzień”

CYRK nr 7, ul. Niezłomnych — codziennie godz. 19.30, w niedz. g. 15.30 i 19.30

CO — GDZIE — KIEDY

Kina w Poznaniu

APOLLO — g. 15, 17 i 19.30 — „Niezapomniany rok 1919”, niedz. g. 11

„Wiosna w Sakenie”

BAŁTYK — g. 16, 18 i 20.30 — „Niezapomniany rok 1919”, niedz. g. 10 i 12 „Skrzydlaty dorożkarz”

MUZA — g. 11, 14, 16, 18 i 20 „Cztery serce”, niedz. g. 10 i 12 „Złote jezioro”

RIALTO — g. 14 — „Bajka o rybaku i rybce”, g. 16 i 18 — „Lenin w 1918 r.”

„Mongolia w ogniu”, niedz. g. 10

„Białe kiel”, g. 12 i 13.15 „Bajka o rybaku i rybce”

WARTA — g. 10.30, 12, 13.30, 15 i 16.30 — „Międzynarodowa konferencja gospodarcza w Moskwie”, g. 18 i 20 „Upadek Berlina”, I część

METALOWIEC — g. 17 i 19.30 „Sekretarz Rejkoma”

PIAST — g. 17 i 19 — „Na granicy”

WOLNOŚĆ (Swarzędz)

g. 18 i 20 — „Wielki przełom”

Będziewo — g. 19 „Taras Szewczenko”

FOTOPLASTIKON — godz. 10—22 „Francja północna”

Wystawy w Poznaniu

PARK KULTURY, ul. Grunwaldzka — g. 11—19 „Wielkopolska wczoraj, dziś i jutro”

ZISPO, ul. Dzierżyńskiego 7 — 18 „Zakłady Stalina wczoraj, dziś i jutro”

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE ul. A. Lampego 27/29 — g. 9—15

MUZEUM NARODOWE — g. 10—15 — „Prace rzeźbiarzy poznańskich”, „Leon Wyczółkowski”

CBWA — 10—18 — „Jesienna wystawa prac Zł. Polskich Artystów Plastyków Okr. Poznańskiego”

POLSKI ZW ART. — PLAST ul. 27 Grudnia 4 — „Wystawa jubileuszowa J. Krzy